

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj:05-05-15502-42/19 III MG
Sarajevo,22.05.2019.godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r Elmedin Konaković, predsjedatelj
- ovdje -

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu zastupnika Elvisa Vrete

Zastupnik Elvis Vreto na Sedmoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 17.04.2019.godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo, pokrenuo je zastupničku inicijativu prema Vladi Kantona Sarajevo, tačnije resornim ministarstvima, da:

- Formira radno ekspertnu komisiju za retroaktivnu analizu svih aktivnosti i rezultata na značajnijim ekološkim projektima u Kantonu Sarajevo kao što su RCUO tj. deponija Smiljevići, zbrinjavanje krutog otpada - mulja na uređaju za prečišćavanje otpadnih voda Butile, zbrinjavanje nusprodukata i otpada životinjskog porijekla kao i medicinskog otpada, monitoring i poboljšanje kvaliteta zraka, te da predloži mjere za poboljšanje stanja.
- Komisija će biti sastavljena od lica iz struke te dobrih poznavalaca ove oblasti koja treba da uradi detaljnu analizu za sve projekte, aktivnosti, načina utroška i visine sredstava, te ostvarenih konkretnih rezultata, te da predloži akcioni plan - mjere za poboljšanje stanja.
- U sastav komisije ne mogu biti imenovana lica koja su na bilo koji način učestvovala u realizaciji ovih projekata ili su uposlenici organa, pravnih subjekata ili javnih tijela koji su također imali bilo koju ulogu u ovim projektima.
- Svi organi vlasti u KS, općine, javni subjekti i pravna lica koja su na bilo koji način učestvovala u ovim projektima dužni su komisiji na njen zahtjev dostaviti tražene podatke i

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

odgovore. Komisija će prilikom svog rada omogućiti aktivno učešće predstavnika nevladinog sektora iz oblasti okoliša na njihov zahtjev. Tehničku podršku radu komisije obezbijedit će Vlada KS sa Ministarstvima komunalne privrede i Ministarstvom za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša kao i finansijska sredstva za rad. Komisija će redovno izvještavati Vladu KS i SKS o svojim aktivnostima.

- Vlada Kantona Sarajevo će predložiti održavanje tematske sjednice Skupštini Kantona nakon konačnog izvještaja i predložiti novi model djelovanja u ovoj oblasti sa konkretnim mjerama poboljšanja stanja.

Obrazloženje

Siguran sam da smo svi svjesni činjenice da je u oblasti odlaganja otpada i zaštite okoliša u KS alarmantno pa ću samo podsjetiti na neriješene probleme RCUO tj. deponije Smiljevići i njenog prečištača voda, još uvijek neriješeno pitanje zbrinjavanja krutog otpada na prečištaču Butile gdje je do sada odloženo nekoliko desetina hiljada tona ovog mulja i koji predstavlja potencijalnu ekološku bombu. Također, znamo za potpuno neriješeno pitanje zbrinjavanja nusprodukata i otpada životinjskog porijekla kojeg u KS nastaje dnevno nekoliko desetina tona te i nepotpuno riješeno zbrinjavanje zdravstvenog otpada. Moram podsjetiti da sam nakon izvjesnih saznanja zaista iznenađen visinom izdvojenih sredstava za razne elaborate, studije, analize i druge vezane projekte i aktivnosti, a nažalost rezultati nisu ni blizu adekvatni uloženim sredstvima.

Prijedlog da u komisiji ne mogu učestvovati lica ili organi i pravni subjekti koji su na bilo koji način povezani da ovim projektima je isključivo vezan za otklanjanje subjektivizma, a kojih primjera je bilo u dosadašnjoj praksi.

Dakle ulažemo ogromna finansijska sredstva u elaborate studije i sl. od kojih baš i nismo postigli poboljšanja stanja pa se nadam da ćemo podržati ovu inicijativu i da ćemo nakon konačnog izvještaja održati tematsku sjednicu SKS i dizajnirati novi model djelovanja u ovoj oblasti te postizati konkretna poboljšanja stanja.

ODGOVOR:

Sve aktivnosti koje provodi ovo Ministarstvo, a koje se navode u zastupničkoj inicijativi, zasnovane su na važećim okolinskim propisima, konkretnije Zakonu o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/03, 72/09, 92/17), Zakonu o zaštiti zraka ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/03, 4/10) i podzakonskim propisima, kao i strateškim dokumentima, Kantonalnom planu upravljanja otpadom ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 29/15) i Kantonalnom planu zaštite okoliša ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 47/17). Navedenim propisima i strateškim dokumentima definisana je obaveza izrade planova, studija, elaborata, kojim se preciznije razrađuje materija, procjenjuju sredstva i način implementacije projekata. U tom smislu, kroz kvalitetnu saradnju sa brojnim međunarodnim organizacijama, obezbijedeno je više dokumenata, na čijoj izradi su angažovani domaći i strani stručnjaci i institucije.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Osnovni strateški razvojni multisektorski dokument predstavlja Kantonalni plan zaštite okoliša, koji je donijela Skupština Kantona krajem 2017.godine, na period od pet godina. KEAP je usaglašen sa Federalnom strategijom zaštite okoliša, a isti je donesen nakon isteka važenja ranijeg dokumenta.

Metodologija izrade KEAP-a KS osiguravala je participatorni pristup svih zainteresovanih strana, kroz fazu prikupljanja podataka i kreiranje dokumenta u svim fazama. Participacija je realizovana i putem sastanaka, radionica, javnih rasprava i prezentacija u ključnim fazama izrade dokumenta. Tokom 15 mjeseci trajanja projekta održano je više od 30 sastanaka sa predstavnicima općina, nadležnih ministarstava, javnim komunalnim preduzećima, zavodima, itd. Održane su 3 radionice na kojima su po fazama prezentirani dijelovi KEAP-a sa članovima Stručne komisije i Savjetodavnog odbora. Takođe, su organizovana 3 okrugla stola – javne rasprave sa predstavnicima općina, ministarstava, kantonalnih institucija, privrede, akademske zajednice i NVO-a. Implementacija KEAP-a KS uključuje veliki broj aktivnosti, koje su u nadležnosti brojnih organa i institucija. KEAP sadrži šest zasebnih akcionih planova, koji tretiraju oblasti: priroda, vodni resursi, upravljanje kvalitetom zraka, zemljište, upravljanje otpadom i odgovori politika.

Akcioni planovi uključuju realizaciju 22 strateška cilja, kroz 70 operativnih ciljeva i 207 mjera, za koje su predložena sredstva u okvirnom iznosu oko 220.675.100,00 KM. Najviše sredstava je potrebno za provedbu realizacije mjera iz zaštite zraka, upravljanja vodnim resursima i upravljanja otpadom. Treba napomenuti da se ova sredstva višestruko uvećavaju izradom utvrđenih studija, poput Studije poboljšanja i proširenja daljinskog grijanja, za čiju implementaciju treba blizu 170.000.000,00 KM. Praćenje provedbe KEAP-a u svim njegovim segmentima, prema utvrđenoj dinamici i rokovima za realizaciju, vrši Koordinacioni odbor, kojega je imenovala Vlada Kantona Sarajevo. Izvještaj o implementaciji KEAP-a za period novembar 2017.- decembar 2018.godine je usvojila Vlada Kantona na sjednici održanoj 04.04.2019.godine.

Pored KEAP-a, u novembru 2018.godine započela je izrada Zelenog kantonalnog akcionog plana, koji podržava Evropska banka za obnovu i razvoj – EBRD, a finansira Vlada Japana. Za pripremu akcionog plana angažovan je konsultantski Konzorcij, sastavljen od međunarodnih i lokalnih stručnjaka iz firmi Atkins, HCL Consulting i LDK. Inače, cilj Zelenog plana je da pomogne Kantonu da sistemski odgovori na izazove vezane za okoliš i održivost.

Zeleni akcioni plan će biti osnova za izmjene i dopune KEAP-a. Projekat se fokusira na niz sektora, koji se odnose na okolišne probleme Kantona, kao što su, između ostalog, klimatske promjene, saobraćaj, energija, otpad, vode i korištenje zemljišta. Također, je planirano da se kroz projekat izradi "Studija o uticaju visoke gradnje na zračne koridore Kantona Sarajevo". Očekujemo da ćemo kroz izradu Zelenog akcijskog plana dobiti popis dodatnih ulaganja i intervencija po pitanju zagađenja zraka i upravljanja otpadom, u odnosu na KEAP. Do sada su održane dvije radionice, s ciljem uključivanja zainteresovanih strana, a svakoj od njih je prisustvovalo oko sedamdeset predstavnika različitih ministarstava, institucija, stručnjaka sa univerziteta i NVO-a. Zeleni akcijski plan bi trebao biti pripremljen za usvajanje početkom 2020.godine.

Što se tiče upravljanja otpadom, posebno Regionalnim centrom Smiljevići, nadležnosti ovog Ministarstva su utvrđene Zakonom o upravljanju otpadom F BiH ("Službene novine Federacije BiH")

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

br. 33/03, 72/09 i 92/17), kao i Planom upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020.godina. U toku je izrada Prostornog plana područja posebnog obilježja RCUO Smiljevići, koja predviđa proširenje obuhvata sa sadašnjih 53,4 ha na 94,3 ha. Za ovaj Plan se radi Strateška procjena uticaja na okoliš, čiji će rezultati i smjernice biti implementirani u Plan. Radi se o primjeni okolišnog instrumenta koji ima za cilj prevenciju zagađenja i integralnu zaštitu prostora, pogotovo smanjenje negativnih uticaja deponije na zdravlje i okoliš generalno.

Aktivnosti na sanaciji odlagališta se odvijaju u skladu sa Programom 2016-2020.godina, koji je usvojila Vlada Kantona. Program je sačinio, a i provedbu prati, tim stručnjaka imenovanih od strane Ministarstva. Za svaku godinu se sačinjava Izvještaj provedenih mjera, te plan za tekuću godinu. Opočela je realizacija Programa koji je usvojila Vlada Kantona 18.04.2019.godine.

Prioritet u 2019.godini je sanacija dijela odlagališta na kojem su vršena istraživanja po nalogu Tužilaštva BiH 2014.godine. S tim u vezi, nakon dugotrajne stagnacije, u toku je priprema sporazuma na osnovu kojeg će Tužilaštvo provesti javnu nabavku i finansirati izvođenje radova za vraćanje lokacije u prvobitno stanje. Pošto se na ovom prostoru, radi efikasnijeg i racionalnijeg korištenja, stvaraju pretpostavke za odlaganje otpada za narednih šest godina, Ministarstvo će sufinansirati realizaciju projekta.

U funkciji unapređenja stanja, te iskorištavanja otpada i reciklaže, kao i uštede skupog deponijskog prostora, izrađeno je, ili je u toku priprema, više stručnih elaborata, uglavnom finansiranih od međunarodnih partnera, a dijelom i iz Budžeta Kantona.

Najsloženiji problem koji se mora riješiti u okviru Centra je tretman procjednih voda. Zbog kompleksnosti deponije, velike površine i konfiguracije zemljišta, variranja kvantiteta i kvaliteta procjednih voda, nedostatka kanalizacione infrastrukture u okruženju, u rješavanje ovog problema je uključeno više stručnjaka različitih profila, a urađene su studije, elaborati, i to:

- Studija "Ocjena postrojenja za tretman procjednih voda" – Svjetska banka/SIDA juni 2017.godine;
- Evaluacija postojeće situacije Tretmana procjednih voda na sanitarnoj deponiji Sarajevo(BiH) uključujući prijedloge za dalje aktivnosti, RICO d.o.o. Slovenija 09.01.2017.godine, (finansirano iz kredita Svjetske banke);
- Preliminarna studija izvodljivosti "Smanjenje nastanka procjednih voda na Regionalnom centru za upravljanje otpadom Smiljevići, analiza životnog vijeka i procjena postepenog zatvaranja u svrhu minimizacije procjednih voda", Svjetska banka i SIDA, april 2019.godine, potrebna sredstva za realizaciju 7.187.000,00 KM (smanjenje procjednih voda 26%);
- Preliminarna studija izvodljivosti za razvoj sistema za odvojeno prikupljanje i sortiranje reciklabilnog otpada u Kantonu Sarajevo, decembar 2018.godine, finansiran od Svjetske banke i SIDA-e, sa ciljem analize alternativa i davanja preporuka za razvoj sistema odvojenog prikupljanja reciklabilnog otpada. Sredstva za realizaciju projekta procijenjena su na 6.225.802,00 KM.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- Procjena uticaja na okoliš za “Smanjenje nastanka procjednih voda na Regionalnom centru za upravljanje otpadom Smiljevići, analiza životnog vijeka i procjena postepenog zatvaranja u svrhu minimizacije procjednih voda”, Svjetska banka i SIDA maj 2019.godine;
- Studija opravdanosti izgradnje kogenerativnog postrojenja i postrojenja za mehaničko-biološki tretman otpada na području Kantona Sarajevo, SERDA i Enova d.o.o. Sarajevo. Cilj Studije je izbor rješenja tretmana otpada za Kanton Sarajevo. Za izradu Studije planirana su sredstva u iznosu od 200.000,00 KM iz Budžeta KS, a preliminarna procjena potrebnih sredstava za realizaciju je 26.237.459 KM;
- Elaborati o lokacijama reciklažnih dvorišta, niša i zelenih otoka za sve općine KS, Zavod za planiranje razvoja KS 2019.godine. Cilj projekta je uspostava odvojenog skupljanja otpada za cijelu teritoriju KS. Izrada elaborata finansirana je iz Budžeta KS u iznosu od 18.449,00 KM, a ukupna potrebna sredstva za realizaciju projekta za sve općine procijenjena su na 26.180.752,86 KM.

Sve aktivnosti koje se preduzimaju u okviru RCUO Smiljevići biće sublimirane u materijal koji se priprema za Tematsku sjednicu Vlade Kantona, koja će se održati oko 10.06.2019.godine.

Problemi u oblasti zbrinjavanja životinjskog otpada definisani su KEAP-om, a u Akcionom planu KEAP-a planirano je donošenje Registra otpada životinjskog porijekla i privremenih mjera tretmana i zbrinjavanja otpada životinjskog porijekla na području Kantona Sarajevo, što je i urađeno, kao prelazno rješenje, do konačnog uspostavljanja sistema za zbrinjavanje animalnog otpada na višim nivoima vlasti. Zaključkom broj 02-05-32638-10/18 od 20.09.2018.godine, Vlada je usvojila Izvještaj Ministarstva prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša o izradi Registra i zadužila nadležne organe vlasti KS da se pridržavaju prelaznih rješenja i pravaca djelovanja utvrđenih u Izvještaju.

Otpad se odlaže kontrolisano na deponiji u okviru RCUO Smiljevići, u skladu sa prihvaćenom procedurom i posebnim ugovorima koje su proizvođači nusproizvoda i otpada životinjskog porijekla sklopili sa KJKP “Rad”. Ovo Ministarstvo adekvatno zbrinjavanje traži od proizvođača kroz izdavanje okolinskih dozvola iz svoje nadležnosti, ali primarna odgovornost za uspostavljanje sistema u KS je, prema važećoj legislativi, na Ministarstvu privrede.

U okviru deponije u Smiljevićima prema važećim ekološkim propisima izgrađene su jame grobnice za zbrinjavanje otpada životinjskog porijekla. KJKP “Rad” je pripremio proceduru odlaganja otpada animalnog porijekla na deponiji Smiljevići, kojom su definisane vrste otpada koje se moraju obavezno zbrinjavati u jamama grobnicama (zaražene životinje), te način i vrste otpada koje se mogu odlagati u tijelo deponije. Ovo Ministarstvo je, u saradnji sa Ministarstvom privrede KS, u ovoj godini iniciralo aktivnosti s prijedlogom da se pored jama grobnica razmatraju i druge opcije zbrinjavanja ovih vrsta otpada kako bi se to pitanje što prije riješilo. Obavljeni su preliminarni razgovori sa predstavnicima Općine Prača i Bosansko-podrinjskog kantona o instaliranju postrojenja za tretman na lokaciji azila u Prači.

U okviru projekta „Tehnička pomoć u oblasti upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla i životinjskim otpadom u Bosni i Hercegovini“, koji je finansirala Evropska unija iz sredstava IPA 2012, pripremljena je Strategija o upravljanju nusproizvodima životinjskog porijekla, te Studija

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
 e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-029,
 Fax: + 387 (0) 33 562-031
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

izvodljivosti, koja procjenjuje tehnološke opcije i predlaže najbolja rješenja za tretman životinjskog otpada i za odgovarajuće objekte na određenim lokacijama. U procesu je dobijanje saglasnosti entiteta i Brčko Distrikta, nakon čega će Strategija biti dostavljena Vijeću Ministara na usvajanje. U cilju rješavanja problema vezanih za animalni otpad, treba insistirati na usvajanju Strategije i njenoj implementaciji.

Za razliku od drugih područja u BiH, upravljanje medicinskim otpadom je najvećim dijelom pod kontrolom u Kantonu Sarajevo. Odobravanjem planova upravljanja medicinskim otpadom Ministarstvo ostvaruje nadzor nad upravljanjem medicinskim otpadom na području Kantona Sarajevo. Pravilnikom o upravljanju medicinskim otpadom («Službene novine Federacije BiH» broj 77/08) definisano je da sve zdravstvene ustanove moraju pripremiti Plan upravljanja medicinskim otpadom i dostaviti ga Ministarstvu prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša na odobravanje. U periodu od stupanja na snagu Pravilnika, odobreno je 388 planova. Opasni medicinski otpad se izvozi, patološki otpad se zbrinjava zakopavanjem, dok se infektivni otpad tretira metodom sterilizacije. Oprema za tretman infektivnog otpada nabavljena je iz Budžeta putem Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo prije 10 godina, kada je Kanton obezbijedio preduslove za zbrinjavanje infektivnog otpada iz svih zdravstvenih ustanova, a nabavkom nove opreme iz sredstava ovog Ministarstva u 2015.godini, unaprijeđena su postrojenja za tretman infektivnog otpada u Općoj bolnici «Prim.dr.Abdulah Nakaš» i u Univerzitetском kliničkom centru Sarajevo. Ministarstvo je ovim zdravstvenim ustanovama izdalo dozvole za upravljanje otpadom, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom («Službene novine Federacije BiH» br. 33/3, 72/09 i 92/17). Planom upravljanja otpadom Kantona Sarajevo za period 2015-2020.godina planirano je povećavanje kapaciteta ustanova koje zbrinjavaju infektivni otpad, što je kroz navedene aktivnosti već dijelom realizovano, te unapređenje sistema upravljanja drugim vrstama medicinskog otpada (farmaceutski, patološki, hemijski).

Ključni ciljevi u oblasti monitoringa i poboljšanja kvaliteta zraka definisani su KEAP-om, na osnovu koga su urađeni ili su u toku izrade slijedeći materijali:

- Metodologija za ocjenu uticaja na kvalitet zraka za nove zahvate u prostoru i proračun baznog disperzionog modela. Cilj projekta je upotreba iste od strane Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za analizu procjenu uticaja na kvalitet zraka u prostoru u svrhu implementacije odredbi Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka. Za realizaciju projekta u Budžetu KS za 2019.godinu su planirana sredstva u iznosu od 92.330,00 KM. Nosilac posla je Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo. Realizacija projekta je u toku.
- Studija izvodljivosti o proširenju i unaprijeđenju sistema daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo. Cilj projekta je smanjivanje aerozagađenja nastalog iz kućnih ložišta (stambeno grijanje), a koje je identifikovano kao glavni izvor onečišćenja zraka tokom kritičnih zimskih mjeseci u Sarajevu. Finansiranje je obezbijedilo Ministarstvo zaštite okoliša, kopna i mora Republike Italije, putem UNDP-ija. Procijenjena sredstva za implementaciju projekta iznose 170.000.000,00 KM.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- Studija mikroklimatske slike sarajevske kotline - nosilac izrade je Federalni hidrometeorološki zavod. Cilj izrade Studije je efikasnija primjena Plana interventnih mjera u slučajevima zagađenja zraka u KS. Ministarstvo je iz Budžeta KS za 2017.godinu obezbijedilo sredstva u iznosu od 35.778,00 KM i izvršilo nabavku dvije meteorološke stanice koje će biti locirane u općinama Vogošća i Hadžići, a koje su neophodne radi dobijanja relevantnih vremenskih prognoza, potrebnih za izradu Studije budući da meteorološki parametri značajno utiču na kvalitet zraka. Realizacija projekta je u toku.
- Studija zračnih koridora i uticaja visoke gradnje koja se radi u okviru projekta Zelenog kantonalnog akcionog plana (GCAP). Cilj projekta je identifikacija zračnih koridora za provjetravanje sarajevske kotline u situacijama povećane zagađenosti zraka, te mogućnost predviđanja novih zahvata u prostoru putem disperzionog modela. Nosilac izrade je konsultantska firma Atkins iz Londona. Projekat je finansijski podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj - EBRD.
- Studija o porijeklu emisija u zrak u Kantonu Sarajevo će se realizovati u okviru projekta "Podrška Bosni i Hercegovini u poboljšanju kvaliteta zraka i upravljanja kvalitetom zraka", koji se odnosi na rerealizaciju aktivnosti predviđenih Programom o kvaliteti zraka, a koji finansira Švedska međunarodna razvojna agencija (SIDA). Pored navedene Studije, u okviru projekta za Kanton Sarajevo provode se i aktivnosti na izradi Registra emisija u zrak, te analiza zatvaranja centralnih dijelova grada za saobraćaj. Realizacija projekta je u toku.
- Studija o uticaju zagađenja zraka na zdravlje ljudi - otpočeta 2019.g. uz podršku ovog Ministarstva i Ministarstva zdravstva KS. Cilj izrade Studije je sistemsko istraživanje na ovu temu u KS, koje će se provesti sa primarnom zdravstvenom zaštitom (domovi zdravlja) i u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije. Realizacija projekta je u toku.
- Modeliranje kvaliteta zraka i izrada mape kvaliteta zraka za Sarajevo koju provodi grupa za istraživanje okoliša (ERG), King's koledža iz Londona. Cilj je putem mobilne aplikacije određivanje putnih pravaca za građane koji se kreću kroz grad, na način da se predlažu alternativni pravci sa manjim zagađenjem zraka.
- Prioritetne mjere za unapređenje kvaliteta zraka koje su izrađene od strane NVO Heinrich Böll Stiftung BiH.
- BreatheLife kampanja („Udahni život“) - Inicijativa za podizanje svijesti i unapređenja zdravlja i okoliša uopšte koju su pokrenule Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Program Ujedinjenih nacija za okoliš (UNEP) i Koalicija za klimu i čist zrak (CCAC), a u koju se uključilo Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša KS Breat life, cilj je pojačano djelovanje i djelotvornije aktivnosti za suzbijanje zagađenja zraka.
- Studija Svjetske banke o upravljanju kvalitetom zraka u Bosni i Hercegovini, mart 2019.godine, opisuje stanje u ovoj oblasti, sa aspekta institucionalnog okvira, zakonske regulative i saradnje nadležnih institucija.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
 e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
 Tel: + 387 (0) 33 562-029,
 Fax: + 387 (0) 33 562-031
 Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Na osnovu svega navedenog, može se konstatovati da su za rješavanje problema iz zastupničke inicijative u širokoj i transparentnoj raspravi razrađene i definisane mjere, prioritete investicije i nosioci obaveza. Većina stručnih elaborata je donirana kao vid pomoći međunarodne zajednice. U pripremi mjera je učestvovalo na desetine domaćih i inostranih stručnjaka.

Ono što predstavlja ključni problem je nedostatak kapaciteta za implementaciju, od finansijskih koji iznose više stotina miliona maraka, kao i administrativnih i kadrovskih. Takođe, nije adekvatan regulatorni okvir, te mehanizmi koordinacije i saradnje između različitih nivoa vlasti nadležnih za oblast zaštite okoliša i prirode. Zato se u narednom periodu treba fokusirati na implementaciju već identifikovanih mjera za poboljšanje stanja. Imajući u vidu sve navedeno, ne smatramo zastupničku inicijativu opravdanom.

Dostaviti:

- Naslovu
- Vlada Kantona Sarajevo
- Evidencija
- a/a

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

